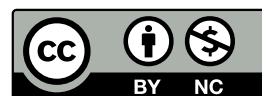

OD MREŽNOG RASPRAVIŠTA (DISKUSIJSKE GRUPE) PREKO NETgrupe DO HRVATSKE MREŽE ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA

FROM THE NETWORK DISCUSSION (DISCUSSION GROUP) THROUGH NETGROUP TO CROATIAN NETWORK OF SCHOOL LIBRARIANS

Ivana Vladilo, Hrvatska mreža školskih knjižničara, predsjednica u miru

ivana.vladilo@gmail.com

„... Kad pogledam knjižničarsku profesiju, čini mi se da više brinemo o našim knjižnicama nego o nama samima. Promoviramo knjižnice, mrtve stvari, dok zanemarujemo ili samo sporadično priznajemo one koji ih održavaju živima.” (Jennifer Cram: Self love and joy and satisfaction in librarianship)

Iako je formalno osnovana Osnivačkom skupštinom 23. travnja 2009., Hrvatska mreža školskih knjižničara zapletena je desetak godina ranije, 8. travnja 2001. pokretanjem, na tada najprikladnijem mrežnom servisu (društvene mreže još nismo poznavali), diskusijske grupe *knjiznicar* (<http://groups.yahoo.com/group/knjiznicar/>) nastale na tragu (moje) jednostavne strukovne znatiželje (sudjelovanjem u nekim stranim grupama saznavala sam sve što kolege u svijetu rade, a što rade moji školski susjedi, baš i nisam) i istinske zainteresiranosti za rad svakog školskog knjižničara koji, na sreću, u svome poslu može uistinu razmahati kreativnost i prema osobnim sklonostima, oslušujući potrebe korisnika, unaprijediti i oplemeniti svoj pedagoški i stručni rad u školskoj knjižnici, nesputan satnicom, strogo propisanim planovima, programima i unaprijed određenim terminima. Početni je korak zamišljen i ostvaren kao mjesto neformalne komunikacije, mjesto na kojemu smo, kroz godine, raspravljali o mnogim dvojbama, pitanjima i posebnostima struke, pomagali si međusobno savjetima i praktičnim primjerima i bolje se upoznavali. S grupe su krenuli i prvi timski *online* projekti (onodobna novina) te se okupila ekipa izrazito sklona korištenju informacijske tehnologije u poticanju informacijskih vještina, NETgrupa. Razmjena iskustava, zajednički rad i učenje rezultirali su zapaženim aktivnostima i ostvarenim projektima, a istinski

ponos zajedničkoga rada neformalne NETgrupe, kako smo se tada zvali, postao je Repozitorij UDK02, na koji smo od 2006. prebacili cjelokupnu školskoknjižničarsku komunikaciju te ga počeli imenovati i Hrvatskom mrežom školskih knjižničara. Potaknuti praktičnim razlozima, željom da mreža i naše mrežne aktivnosti budu još bolje i s boljom podrškom (vlasništvo domene, mogućnost prijave na natječaje i ostali poslovi mogući samo pravnoj osobi), odlučili smo se formalizirati i osnovati udrugu HMŠK – Knjižničari (<https://sites.google.com/a/knjiznicari.hr/knjiznicari/>). Ciljevi su nam ostali isti, rad u struci, za struku i njezin napredak i javnu vidljivost. Činjenica je, kroz Udrugu smo mogli pružiti više i bolje, a pokazali su to i u ovom, zamalo dvadesetogodišnjem, razdoblju formalnog postojanja ostvareni rezultati projekata i aktivnosti i broj sudionika te krajnjih korisnika. Inzistiramo na javnoj vidljivosti djelovanja Udruge, informiranju članstva i cjelokupne zainteresirane javnosti, a iako nam je drago svako povećanje broja članova, sudjelovanje u projektima i programima ne uvjetujemo obveznim članstvom te i dalje djelujemo okupljajući se oko projekata prema osobnim sklonostima uz punu logističku podršku Udruge.

Već prvi *online* projekt, koji smo radili poznajući se samo virtualno, *Andeli stanuju u knjižnici*, strukovna je zajednica izvrsno prihvatila i otvorio se novi komunikacijski kanal koji je svim predradnjama i planiran i priželjkivan. Spomenuti je Repozitorij UDK02 na Webfestivalu CARNetove korisničke konferencije 2007. dobio prvu nagradu za najbolji Wiki, a i Kostrenčićevu povelju Knjižničarskog društva Rijeka za inovativnost. Još 2006. NETgrupa se plakatom predstavila i na LIDA-i, a zatim i na hrvatsko-mađarskoj konferenciji, na Slovenskom kongresu, na konferenciji IASL. O načinu rada na Wikiju održali smo brojne radionice diljem Hrvatske. Važno je spomenuti i program *Naše niti u 2.0 mreži* osmišljen kao online edukaciju o tada nadirućim web 2.0 alatima primjenjivim u školskom knjižničarstvu koje smo radionički objašnjavali s centralnog bloga. Slijede *Čitamo mi, u obitelji svi*, *Čitanjem do zvijezda* za OŠ i novi za SŠ, *Tulum s(l)ova*, *KRUH*, *HRkanon*. Svojevršnim priznanjem smatramo i poziv HMŠK-u na sudjelovanje u zajedničkom projektu knjižničarskih udruga iz Valencije, Portugala i ENSIL-a kroz prijavu na EU fondove, koji je nažalost, zbog financijskih razloga bio odgođen. Svoje programe za poticanje čitanja predstavljali smo i nudili suradnju i Ministarstvu kulture (nakon upoznavanja s našim knjižničnim ruksakom pojavio se njihov *Ruksak pun kulture*) i novoosnovanom Knjižnom bloku (očito nisu našli profitni interes), redovito apliciramo na natječaj MZOS-a i time ostvarujemo materijalnu potporu određenom projektu. Članovi naše Udruge sudjeluju u različitim povjerenstvima, kao Udruga reagiramo u određenim situacijama što smatramo prilikom za iznošenje mišljenja i stavova školskoknjižničarske zajednice, a ne primarnom aktivnošću Udruge. Naime, naš je stav jasan: skloni smo odabiru kolega u različita stručna tijela prema kriterijima stručnosti, praktičnog iskustva i zauzetosti za strukovnu školskoknjižničarsku problematiku, ne nužno prema članstvu u HMŠK-u. Postojeći programi i projekti, razrada novih, uključivanje što većeg broja školskih knjižničara i krajnjih korisnika te stalna javna vidljivost školskoknjižničarskih dosega, oduvijek je bila najvažnija misija HMŠK-a.

Sama najava osnivanja Udruge potaknula je određene prijepore u krugu školskih knjižničara. SWOT analizom provedenom prije početka izrade nove Strategije hrvatskoga knjižničarstva 2015. – 2020., kao negativnost je navedena razjedinjenost struke, a primjer tomu navedeno postojanje dviju strukovnih udruga školskih knjižničara. Treća bi bila Sekcija za školske knjižnice HKD-a, no, ona očito nije bila sporna. Stječe se dojam da je Povjerenstvu, slabije poznata kronologija, razlozi osnivanja i način djelovanja tih, nikako konkurentnih već komplementarnih udruga. Aktivni i zainteresirani školski knjižničari mahom su bili članovi svih spomenutih udruga i kroz svaku zadovoljavali određene profesionalne potrebe. Razjedinjenost? Prije bi se reklo bogatstvo i raznovrsnost aktivnosti na različitim razinama. Važno je pojasniti: bila sam među osnivačima HUŠK-a, uredila i godinama volonterski održavala web i promicala Udrugu, ali bila sam i predsjednica/potpredsjednica Knjižničarskog društva Rijeka, i potpredsjednica HKD-a i članica Komisije za srednjoškolske knjižnice HKD-a i, konačno, prva školska knjižničarka članica Knjižničnog vijeća. Istovremeno sam svoje

ideje i vizije ostvarivala virtualnim timskim radom s kolegama na jednostavan, suradnički način kakav mi postojeće udruge u tom trenutku nisu omogućavale. Jesam li zato bila lošija knjižničarka, razjedinjavala struku ili afirmirala svu njezinu raznolikost i višestruke posebnosti unutar nje?

Školska knjižnica je dobra onoliko koliko je dobar knjižničar ili, bolje rečeno, koliko se knjižničar uspijeva prilagoditi vremenu i radnim uvjetima, ma kakvi oni bili. Na okolinu nužno prenosimo vlastiti doživljaj sebe, pa, ako smo svjesni svoje stručnosti, profesionalnosti, upućenosti, spremni na suradnju, vidljivi rezultati ne mogu izostati unatoč svim objektivnim preprekama.

Hrvatska mreža školskih knjižničara svojim je uspješnim opstankom, prateći sve načine osuvremenjivanja struke tehnološkim novinama i logističkom podrškom, ne samo svojim članovima, itekako opravdala svoje postojanje, nastanak iz idealističke ideje o potrebi osnaživanja komunikacijskih kompetencija u, tada nadolazećoj, eri interneta.